

оцінки; зниження розміру нетто-ставки нижче рівня витрат страховика, необхідних для укладення договору страхування.

Усвідомлення цієї проблематики стало причиною розробки певних технологій у страховому бізнесі, які передбачають значне обмеження безпосередньої участі страховика у процесі страхування, що зумовило перспективу появи Р2Р-страхування, у межах якого формується однорідна група страхувальників, які страхуються від однотипних ризиків. У разі реалізації моделі Р2Р-страхування, серед діючих страховиків може вибиратися куратор, який допомагає розраховувати оптимальну страхову премію та адмініструвати процес страхування.

Дигіталізація страхових процесів передбачає використання цифрових технологій у бізнес-процесах страховика. Поряд із цим поняттям може застосовуватися термін «оцифрування бізнес-процесів». Найчастіше у процесі дигіталізації використовуються нові виробничі технології та технології бездротового зв'язку, і зокрема, у таких бізнес-процесах страховика як бухгалтерський облік та звітність, оцінка ризиків, продаж страхових послуг та врегулювання збитків. Багато у чому інтерес страхових компаній до дигіталізації страхового бізнесу буде визначатися ступенем розвитку блокчейн-технологій та можливістю їх використання у різних бізнес-процесах. Розподільні бази даних у поєднанні зі смарт-договорами можуть використовуватися страховиками на етапі укладання договорів страхування, у тому числі, під час продажу полісів, пов'язаних з іншими страховими послугами, а також на етапі врегулювання страхового випадку.

Таким чином, розвиток страхового ринку в Україні все більше залежить від упровадження нових технологій цифрової економіки, які впливають на технологію страхування, але не змінюють його економічну сутність. У результаті використання цифрових технологій у страховому бізнесі: підвищиться ефективність та рентабельність страхової діяльності; відбудеться соціалізація страхових відносин; з'являться нові страхові послуги та продукти; зміниться ринок праці у сфері страхування (заміщення автоматизованими системами управління та роботами, частини страхових агентів, фахівців нижчої та середньої ланки).

Література:

1. Полчанов А.Ю., Іванисько Н. М. Тенденції розвитку інтернет-страхування в Україні. Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції «Менеджмент суб'єктів господарювання: проблеми та перспективи розвитку» 19-21 грудня 2019 р. Житомир. 2019 с. 167-168. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/167.pdf>
2. В 2021 р. страховики ОСЦПВ здійснили рекордну кількість виплат постраждалим в ДТП. Новини МТСБУ. URL: <https://mtsbu.ua/ua/presscenter/news/168069/>
3. Кривошлик Т.Д. Маркетплейси та агрегатори на страховому ринку України. Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених, Київ, 12 квітня 2021 р. / [Л.О. Примостка, І.Б. Охрименко, А.В. Нікітін]. Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С. 141-143. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/36139/sgbp_21_4_4.pdf?sequence=1

Кужель Ю.В.

«Маркетинг», 3 курс

Славкова А.А.

к.е.н., доцент кафедри фінансів імені Віктора Федосова

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

АКТИВІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВИХОДУ З РЕЦЕСІЇ

Економічна криза в Україні, найглибшим проявом якої є війна, приречена завершення та переходу до етапу зростання і розвитку. Не зважаючи на жахіття повномасштабного вторгнення росії, які ми переживаємо зараз, наша країна має готуватися до відновлення економіки та інфраструктури вже зараз. І стратегія відновлення має носити стратегічний і довготривалий характер. Розвиток України має відповідати рівню інших країн-членів Європейського союзу, адже лише за таких умов можна розраховувати на повноцінне членство. Загалом, сталий розвиток став основним пріоритетом 21-го століття, глобального плану дій, прийнятого 179 країнами світу, який декларує прагнення до розвитку, що важливо навіть в поточні складні часи.

Актуальним як ніколи стало бачення підходу Організації Об'єднаних Націй до стійкості як основи розвитку суспільства, який задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь визначати власне майбутнє [1]. Таким чином, сталий розвиток передбачає не лише економічне зростання, а й певну соціальну справедливість, раціональне природокористування, впровадження інновацій та відповідальне споживання.

Серед основних факторів, що забезпечують сталий розвиток, більшість науковців виділяють передусім, економічний, що ґрунтується на формуванні економічної системи, та є фундаментом для інших елементів розвитку. Також – екологічний, адже він визначає умови і межі відновлення екосистеми в результаті використання ресурсів людством. І, звичайно, соціальний, як підтвердження прав людини на високий рівень життя з точки зору екологічної безпеки та добробуту [2].

Важливо зазначити, що ці три елементи сталого розвитку суспільства мають бути узгоджені між собою. З цього випливає, що таке комплексне явище, як сталий розвиток, є не сумою окремих елементів вищевказаних сфер людської діяльності, а взаємодією, яка уособлює повноту стратегії розвитку [3].

Визначати ефективність економічного розвитку, скеровувати його та управляти ним можливо лише за компетентного використання фінансових інструментів. Фінансові інструменти — це засоби, що застосовуються для виконання завдань, передбачених фінансовою політикою. Основними фінансовими інструментами є: податки та збори, види цін, грошовий капітал, фінансові ресурси, стимули, санкції, цінні папери, валюта, грошові зобов'язання, страхові поліси, кредитні договори та інші. Міжнародні стандарти фінансової звітності визначають Фінансовий інструмент як будь-який контракт, результатом якого є створення фінансового активу одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструменту власного капіталу іншого суб'єкта господарювання [4].

Гостро в період виходу України з рецесії стане питання оподаткування, адже даний інструмент один з найбільш дискусійних навіть в некризові періоди, адже має забезпечувати баланс інтересів суспільства, бізнесу та влади. Різновекторність мети й діяльності кожної зі сторін зумовлює податковий конфлікт, управління яким залежить в ід формальних і неформальних чинників конкретної ситуації, наявного інструментарію

та податкової політики держави, функції якої націлені на узгодженість податкових дій і встановлення балансу інтересів усіх учасників процесу.

Дієвість податкових інструментів повинна задовольняти інтереси держави на необхідному й достатньому рівнях. В період рецесії основною метою держави має стати підтримка бізнесу, що можливо лише за мінімізації податкового навантаження.

Також у період рецесії одним з основних завдань фінансової системи України має стати створення сприятливих умов для безперервного відтворювального процесу, перш за все шляхом задоволення потреби суб'єктів господарювання в позичковому капіталі. Недовіра до банківської системи, інфляція, зупинка підприємницької діяльності на майже 80% - надзвичайно складний виклик для майбутнього ефективного використання даного інструменту. Тому лише масштабні державні кредитні програми підтримки бізнесу можуть збалансувати дану ситуацію.

Ефективність використання фінансових інструментів з метою забезпечення сталого розвитку в умовах рецесії може гуртуватися лише на високотехнологічних рішеннях, використанні інновацій та реалізації концептів технологічних сингулярних систем. Рушійний потенціал сфери інноваційних технологій обумовлений практичною значимістю для всіх фінансових інструментів. Але інновації неможливі без інвестицій. І тому, щоб коло не замкнулося, інвестиції в технологічну підтримку та впровадження інновацій в сферу використання фінансових інструментів є запорукою виходу нашої країни з кризи та подальшого розвитку.

В умовах критичного впливу війни в Україні на світову економіку та неможливість зростання економік Європейського союзу винятково важливого значення набуває визначення пріоритетів фінансового забезпечення інноваційного розвитку. Забезпечити сталий розвиток та економічне зростання країни у сучасних умовах спроможна багатовекторна інноваційно-інвестиційна діяльність. Зважаючи на масштаби майбутніх інвестиційних потреб, є два основні вектори забезпечення їх швидкої реалізації – державна підтримка та якісне адміністрування реалізації даного процесу.

Отже, варто розглядати перспективи використання фінансових інструментів з метою забезпечення сталого розвитку в умовах рецесії з точки зору стратегічної важливості та пріоритезації інвестування як з боку держави, так і бізнесу, а також – тактичної реалізації, що має гуртуватися на використанні технологічних інновацій та діджиталізації. Забезпечення ефективності використання фінансових інструментів мають слугувати основою для консолідації зусиль теоретиків і практиків бізнесу, спрямованих на вихід з рецесії, подальший розвиток, соціальну справедливість та відновлення економіки України.

Література:

1. Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12.01.15 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
2. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
3. Соціальна справедливість. Економічний словник-довідник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://subject.com.ua/economic/dict/721.html>
4. Фінансовий інструмент // Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. — Київ: Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. — 504 с.